तात्सत्यमुपैमि। मानुषाद्दैव्यमुपैमि। दैवीं वाचं यच्छामि" इति। अनृताद्दग्निराहित्यलक्षणात् सत्यमग्निमत्त्वलक्षणमुपैमि प्राप्नोमि मानुषात् मनुष्याचरणाद् दैव्यं देवयोग्यमाचरणम् उपैमि प्राप्नोमि। देवसम्बन्धिनीं वाचं यच्छामि। नियतां करोमि। संस्कृतभाषयैव व्यवहरामीत्यर्थः॥

कल्पः। शल्कैरेताᳬ रात्रिमेतमग्निमिन्धान आस्ते। "शल्कैरग्निमिन्धानः। उभौ लोकौ सनेमहम्। उभयोर्लोकयोर्ऋध्वा। अतिमृत्युं तराम्यहम्" इत्येतयेति। अहं शल्कैः काष्ठलेशैः अग्निमिन्धानः प्रज्वालयन् उभौ लोकौ एतल्लोकपरलोकौ सनेम सञ्जयेयम्। तयोरुभयोर्लोकयोर्ऋध्वा समृद्धो भूत्वा मृत्युमहमतिशयेन तरामि॥

कल्पः। तस्मिन्नुपव्युषमरणी निष्टपति। "जातवेदो भुवनस्य रेतः। इह सिञ्च तपसो यज्जनिष्यते [१५]। अग्निमस्वत्यादधिहव्यवाहम्। शमीगर्भाज्जनयन् यो मयोऽभूः। अयं ते योनिर्ऋत्वियः" इति। एताभ्यामिति। द्वितीयमन्त्रः संहितायामपि पठितत्वात् सूत्रकारेण सर्व्वोऽपि न पठितः। हे जातवेदः ब्रह्मोदनिकाग्नौ भुवनस्य रेतः सर्व्वलोकस्य कारणभूतमाधातव्याग्निरूपं इह सिञ्च। अनयोररण्योर्निषिच। यद्रेतस्तपसोऽस्मात् सन्तापनात् जनयिष्यते उत्पत्स्यते तादृशं रेतः सिञ्चेति पूर्व्वत्रान्वयः। योऽग्निराधातव्यो मयोभूः सुखस्य भावयिता हव्यवाहं हविषो वोढारं शमीगर्भादरणिरूपादश्वत्थाज्जनयन् जनयितुकामो निषिञ्चेति पूर्व्वत्रान्वयः॥